Avaldatud eesti keeles: juuni 2023

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

GEOTEHNILINE UURIMINE JA KATSETAMINE
Kvalifikatsioonikriteeriumid ja hindamine
Osa 1: Kvalifitseeritud tehnik ja kvalifitseeritud töötaja

Geotechnical investigation and testing
Qualification criteria and assessment
Part 1: Qualified technician and qualified operator
(ISO/TS 24283-1:2022)

EESSÕNA TEHNILISE SPETSIFIKATSIOONI EESTIKEELSELE VÄLJAANDELE

See väljaanne on

— CEN-i tehnilise spetsifikatsiooni CEN ISO/TS 24283-1:2022 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;

— eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2023. aasta juunikuu numbris.

Dokumendi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 31 „Teedeala“, dokumendi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Dokumendi on tõlkinud Saima Peetermann, eestikeelse kavandi ekspertiisi on teinud Peeter Talviste, dokumendi on heaks kiitnud EVS/TK 31.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud CEN-i tehnilise spetsifikatsiooni CEN ISO/TS 24283-1:2022 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 19.01.2022.

Date of Availability of the CEN Technical Specification CEN ISO/TS 24283-1:2022 is 19.01.2022.

See dokument on CEN-i tehnilise spetsifikatsiooni CEN ISO/TS 24283-1:2022 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus.

This document is the Estonian [et] version of the CEN Technical Specification CEN ISO/TS 24283-1:2022. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation.

Tagasisidet tehnilise spetsifikatsiooni sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 03.100.30; 93.020

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

TEHNILINE SPETSIFIKATSIOON
TECHNICAL SPECIFICATION
SPÉCIFICATION TECHNIQUE
TECHNISCHE SPEZIFIKATION

CEN ISO/TS 24283-1

January 2022

ICS 03.100.30; 93.020

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

English Version

Geotechnical investigation and testing - Qualification criteria and assessment - Part 1: Qualified technician and qualified operator (ISO/TS 24283-1:2022)

Reconnaissance et essais géotechniques - Critères de qualification et évaluation - Partie 1 : Technicien et opérateur qualifié (ISO/TS 24283-1:2022)

Geotechnische Erkundung und Untersuchung - Qualifikationskriterien - Teil 1: Qualifizierter Techniker und Bediener (ISO/TS 24283-1:2022)

This Technical Specification (CEN/TS) was approved by CEN on 24 December 2021 for provisional application .

The period of validity of this CEN/TS is limited initially to three years. After two years the members of CEN will be requested to submit their comments, particularly on the question whether the CEN/TS can be converted into a European Standard.

CEN members are required to announce the existence of this CEN/TS in the same way as for an EN and to make the CEN/TS available promptly at national level in an appropriate form. It is permissible to keep conflicting national standards in force (in parallel to the CEN/TS) until the final decision about the possible conversion of the CEN/TS into an EN is reached.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

© 2022 CEN All rights of exploitation in any form and by any means reserved worldwide for CEN national Members.

Ref. No. CEN ISO/TS 24283-1:2022 E

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA 3
EESSÕNA 4
SISSEJUHATUS 5
1 KÄSITLUSALA 6
2 NORMIVIITED 6
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED 6
4 KVALIFIKATSIOONIKRITEERIUMID 6
Lisa A (teatmelisa) Kvalifitseeritud tehnikute ja töötajate hindamine ja kordushindamine 7
Lisa B (teatmelisa) Koolituskursus ja ettevalmistus hindamiseks 13
Kirjandus 22

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (CEN ISO/TS 24283-1:2022) on koostanud tehniline komitee ISO/TC 182 „Geotechnics“ koostöös tehnilise komiteega CEN/TC 341 „Geotechnical Investigation and Testing“, mille sekretariaati haldab BSI.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et dokumendi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

Igasugune tagasiside ja küsimused selle dokumendi kohta tuleks suunata dokumendi kasutaja rahvuslikule standardimisorganisatsioonile / rahvuslikule komiteele. Täielik loetelu nende organisatsioonide kohta on leitav CEN-i veebilehelt.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad tehnilise spetsifikatsiooni olemasolust teavitama järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Põhja-Makedoonia Vabariik, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Serbia, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

Jõustumisteade

CEN on tehnilise spetsifikatsiooni ISO/TS 24283-1:2022 teksti muutmata kujul üle võtnud tehnilise spetsifikatsioonina CEN ISO/TS 24283-1:2022.

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

EESSÕNA

ISO (International Organization for Standardization) on ülemaailmne rahvuslike standardimis-organisatsioonide (ISO rahvuslike liikmesorganisatsioonide) föderatsioon. Tavaliselt tegelevad rahvusvahelise standardi koostamisega ISO tehnilised komiteed. Kõigil rahvuslikel liikmes-organisatsioonidel, kes on mingi tehnilise komitee pädevusse kuuluvast valdkonnast huvitatud, on õigus selle komitee tegevusest osa võtta. Selles töös osalevad käsikäes ISO-ga ka rahvusvahelised ja riiklikud organisatsioonid ning vabaühendused. Kõigis elektrotehnika standardimist puudutavates küsimustes teeb ISO tihedat koostööd Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoniga (IEC).

Selle dokumendi väljatöötamiseks kasutatud ja edasiseks haldamiseks mõeldud protseduurid on kirjeldatud ISO/IEC direktiivide 1. osas. Eriti tuleb silmas pidada eri heakskiidukriteeriumeid, mis on eri liiki ISO dokumentide puhul vajalikud. See dokument on kavandatud ISO/IEC direktiivide 2. osas esitatud toimetamisreeglite kohaselt (vt www.iso.org/directives).

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et dokumendi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. ISO ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest. Dokumendi väljatöötamise jooksul väljaselgitatud või selgunud patendiõiguste üksikasjad on esitatud peatükis „Sissejuhatus“ ja/või ISO-le saadetud patentide deklaratsioonide loetelus (vt www.iso.org/patents).

Mis tahes selles dokumendis kasutatud äriline käibenimi on kasutajate abistamise eesmärgil esitatud teave ja ei kujuta endast toetusavaldust.

Selgitused standardite vabatahtliku kasutuse ja vastavushindamisega seotud ISO eriomaste terminite ja väljendite kohta ning teave selle kohta, kuidas ISO järgib WTO tehniliste kaubandustõkete lepingus sätestatud põhimõtteid, on esitatud järgmisel aadressil: www.iso.org/iso/foreword.html.

Selle dokumendi on koostanud tehniline komitee ISO/TC 182 „Geotechnics“ koostöös Euroopa Standardimiskomitee (CEN) tehnilise komiteega CEN/TC 341 „Geotechnical Investigation and Testing“ ISO ja CEN-i vahelise tehnilise koostöö lepingu kohaselt (Viini leping).

Standardisarja ISO 24283 kõikide osade loetelu on leitav ISO veebilehelt.

Igasugune tagasiside või küsimused selle dokumendi kohta tuleks suunata dokumendi kasutaja rahvuslikule standardimisorganisatsioonile. Täielik loetelu nende organisatsioonide kohta on leitav veebilehelt www.iso.org/members.html.

Dokumendi on EVS-i poolt loodud eelvaade

SISSEJUHATUS

ISO 24283 sari määratleb geotehniliste uuringute ja katsetamise kvalifikatsioonikriteeriumid ning see koosneb kolmest osast:

— Part 1: Qualified technician and qualified operator (Osa 1: Kvalifitseeritud tehnik ja kvalifitseeritud töötaja)

— Part 2: Responsible expert (Osa 2: Vastutav ekspert)

— Part 3: Qualified enterprise (Osa 3: Kvalifitseeritud ettevõte)

Ettevõtte või üksikisiku tehniliste kriteeriumide täitmist saab tõendada

a) töövõtjapoolne vastavusdeklaratsioon (esimese poole kontroll);

b) kliendipoolne vastavusdeklaratsioon (teise poole kontroll);

c) vastavushindamisasutuse vastavusdeklaratsioon (kolmanda poole kontroll).

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

1 KÄSITLUSALA

Selles dokumendis kehtestatakse kvalifikatsioonikriteeriumid isikule, kes teostab geotehniliste uuringute raames proovitamist, katsetamist, mõõtmist, seiret ja seadmete (nt piesomeetrid, puuraugu soojusvahetid, inklinomeetrid ja tensomeetrid) paigaldamist.

2 NORMIVIITED

Selles dokumendis ei ole normiviiteid.

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Tehnilise spetsifikatsiooni rakendamisel kasutatakse allpool esitatud termineid ja määratlusi.

ISO ja IEC hoiavad alal standardimisel kasutamiseks olevaid terminoloogilisi andmebaase järgmistel aadressidel:

— ISO veebipõhine lugemisplatvorm: kättesaadav veebilehelt https://www.iso.org/obp/;

— IEC Electropedia: kättesaadav veebilehelt https://www.electropedia.org/.

3.1
kvalifitseeritud tehnik (*qualified technician*)
kvalifitseeritud töötaja (*qualified operator*)
isik, kellel on dokumenteeritud pädevus teostada pinnase ja kalju identifitseerimise ja kirjeldamise, proovitamise, labori- ja välikatsete, mõõtmiste, seire ja seadmete paigaldamise määratletud töölõike

3.2
kutseõpe (*vocational training*)
koolitus töökohal või kohapealne väljaõpe

4 KVALIFIKATSIOONIKRITEERIUMID

Kvalifitseeritud tehnikul ja töötajal peab olema dokumenteeritud pädevus järgnevas:

a) alusteadmised pinnase geotehnilise pinnaseuuringu eesmärgist, geoloogilistest, pinnase ja kalju omaduste ning hüdrogeoloogilistest põhimõtetest, kui need on vastava standardi puhul asjakohased;

b) kindlaksmääratud töölõigud geotehniliste uuringute raames pinnase ja kalju identifitseerimiseks ja kirjeldamiseks, proovitamiseks, labori- ja välikatseteks, mõõtmisteks, seireks ja puuraukudesse mis tahes seadmete (nt piesomeetrid, puuraugu soojusvahetid, inklinomeetrid ja tensomeetrid) paigaldamiseks asjakohase standardi kohaselt (vt kirjanduse loetelu);

c) asjakohane töökogemus (vt nt tabel A.1 või tabel A.2);

d) dokumentatsiooni korrastamine asjakohase standardi kohaselt (vt kirjanduse loetelu);

e) asjakohased tervishoiu-, ohutus- ja keskkonnaeeskirjad;

f) seadmete toimimine, ohutu käitamine ja hooldus (sealhulgas välikontrollid);

g) kvaliteedijuhtimissüsteemi asjakohane osa.

Kvalifitseeritud tehnikute hindamine ja kordushindamine tuleb läbi viia lisa A kohaselt.

See dokument on EVS-i pooltpõhud eelvaade